

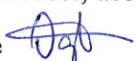
Kopīgais ekspertu atzinums studiju programmas licences saņemšanai
studiju virziena ietvaros

STUDIJU PROGRAMMA
PROFESIONĀLĀ BAKALAURA STUDIJU PROGRAMMA
“STARPTAUTISKĀ FINANŠU VADĪBA”

“Biznesa augstskola “Turība””

Eksperti rekomendē licencēt studiju programmu.

Eksperti:

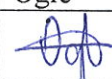
1. Eksperte, Dr.sc.adminstr., asoc. profesore Ieva Brence
2. Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētā eksperte Dr.oec., asoc. profesore Rutā Sņeldere
3. Latvijas Studentu apvienības deleģētā eksperte Ilva Ogle

Datums: 04.06.2018.

Informācija par ekspertiem

Vārds	Ieva	Uzvārds	Brence
Darbavieta	Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola RISEBA	Amats	Ekonomikas un finanšu katedras vadītāja, programmu direktore, asociētā profesore
Grāds/ profesionālā kvalifikācija		Dr.sc.administr.	
Apliecinu, ka, vērtējot studiju programmu, man NAV interešu konflikta			

Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētā eksperte			
Vārds	Ruta	Uzvārds	Šneidere
Darbavieta	Latvijas Universitāte	Amats	Asoc. profesore, studiju programmas direktore
Grāds/ profesionālā kvalifikācija		Dr.oec.	
Apliecinu, ka, vērtējot studiju programmu, man NAV interešu konflikta			

Latvijas Studentu apvienības deleģētā eksperte			
Vārds	Ilva	Uzvārds	Ogle
Apliecinu, ka, vērtējot studiju programmu, man NAV interešu konflikta			

Vizīte uz augstskolu/ koledžu	Datums
Atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem	1. <i>Biznesa augstskolas "Turība"</i> 2018.gada 16. februārī iesniegtais studiju programmas raksturojums par profesionālo bakalaura studiju programmu " <i>Starptautiskā finanšu vadība</i> " ar tā pielikumiem un papildinājumiem.
	2. Papildinformācija 12.03.2018.
	3. Papildinformācija 10.04.2018.
	4. Papildinformācija 27.04.2018.
	5. Papildinformācija 15.05.2018.
	6. Papildinformācija 31.05.2018.

Informācija par studiju programmu

1.	Augstskolas vai koledžas nosaukums	"Biznesa augstskola "Turība"" (BAT)
2.	Studiju virziena nosaukums	Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība

3.	Studiju programmas studiju virzienā	1. Akadēmiskā bakalaura studiju programma "Uzņēmējdarbības vadība" (43345). 2. Profesionālā bakalaura studiju programma "Uzņēmējdarbības vadība" (42345). 3. Profesionālā maģistra studiju programma "Uzņēmējdarbības vadība" (47345). 4. Profesionālā maģistra studiju programma "Publiskā pārvalde" (47345). 5. Doktora studiju programma "Uzņēmējdarbības vadība" (51345). 6. Doktora studiju programma "Vadībzinātne" (51345).
4.	Studiju programmas nosaukums	Profesionālā bakalaura studiju programma "Starptautiskā finanšu vadība"
5.	Studiju programmas izglītības klasifikācijas kods	42345
6.	Studiju programmas īstenošanas valoda	Latviešu, angļu
7.	Studiju programmas īstenošanas veids un forma (arī tālmācība)	Pilna laika klātie – 4 gadi; Nepilna laika klātie – 4 gadi un 3 mēneši
8.	Studiju programmas īstenošanas vieta	Graudu iela 68, Rīga, LV-1058
9.	Iegūstamais grāds vai profesionālā kvalifikācija vai iegūstamais grāds un profesionālā kvalifikācija (kods profesiju klasifikatorā)	Profesionālais bakalaura grāds uzņēmējdarbības vadībā, 5.līmeņa profesionālā kvalifikācija <i>Uzņēmuma vadītājs</i> (LKI 6)

I. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība studiju virzienam un augstskolas vai koledžas stratēģijai

1. Studiju programmas izveides pamatojums un izstrādes process

Kā norādīts "Biznesa augstskolas "Turība"" (BAT) studiju programmas raksturojumā, studiju programmas īstenošanā iesaistīti BAT mācībspēki, darba devēji kā konsultanti un arī praktiķi, kas piedalīsies nodarbību vadīšanā, lai nodotu savas zināšanas topošajiem speciālistiem. Savu eksperta vērtējumu par programmas lietderību un unikālītāti sniedza SIA „Sakret” un Latvijas ekonomistu asociācija. Pēc darba tirgū pieprasīto speciālistu ieņemamajiem amatiem var secināt, ka tiek meklēti finanšu direktori un finanšu speciālisti starptautiskos uzņēmumos. BAT sagatavotā studiju programma varēs nodrošināt darba tirgus pieprasījumu pēc atbilstošām prasmēm un kompetencēm.

Vizītes laikā tika norādīts, ka studiju programma ir kā turpinājums koledžas grāmatvedības programmai (pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma "Finanses un grāmatvedība", kods 41344). Ideju virzīja UV fakultāte, tika nodrošināta arī fokusgrupa ar darba devējiem, kas apliecināja nepieciešamību pēc finanšu jomas speciālistiem.

Studiju programmas raksturojumā un vizītes laikā tika sniegts pamatojums studiju programmas izstrādes nepieciešamībai. Var piekrist, ka nosaukumā ietvertie vārdi "Starptautiskā finanšu vadība" akcentē, kā plānots uzņemt gan Latvijas, gan ārvalstu studējošos, sagatavojot viņus darbam starptautiskos uzņēmumos.

2. Studiju programmas atbilstība augstskolas/ koledžas studiju virzienam un augstskolas/ koledžas stratēģijai

Studiju virziena un programmas attīstības stratēģija ir cieši saistīta ar BAT stratēģiskajām pamatnostādņēm 2016 – 2020 gadam. BAT vīzija - Mēs esam Latvijas nākotnes tautsaimniecības idejiskais kodols un dzinējspēks. BAT misija - Mēs virzām biznesa domu pasaulē, pelnot paši un mācot pelnīt citiem. BAT Vērtības - Brīvība. Uzņēmība. Kompetence. BAT stratēģijā izvirzītie mērķi un uzdevumi sekmē gan studiju virzienu kopumā, gan arī virzienā iekļauto studiju programmu attīstību. BAT ir definējusi četrus galvenos stratēģiskos mērķus un tiem pakārtotus uzdevumus.

Vadoties no BAT stratēģiskajiem mērķiem un studiju virzienā iekļauto programmu kopējiem mērķiem, UVF metodiskajā seminārā ir definējusi studiju virziena „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” stratēģisko mērķi: sniegt vispusīgas teorētiskās un praktiskās zināšanas, attīstīt studentos ekonomisko un biznesa domāšanu, sagatavot vadītājus un vadošos speciālistus dažādām tautsaimniecības nozarēm, vadītājus – līderus, lai veicinātu uzņēmumu attīstību un sekmētu to konkurētspēju mainīgajos sociālekonomiskajos apstākļos un starptautiskajā tirgū.

Studiju virziena „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” plānotais sasniegjamais rezultāts ir augsti kvalificēti vadītāji, kas spēj organizēt un vadīt komandas darbu konkrētu mērķu sasniegšanai, kas prot orientēties uzņēmējdarbības un ekonomikas vidē, ar savām zināšanām un praktisko darbību veicināt uzņēmējdarbības un Latvijas tautsaimniecības attīstību.

Saskaņā ar vizītes laikā norādīto, tā kā augstskolā palielinās ārvalstu studentu skaits, kas šobrīd veido aptuveni 20%, programma angļu valodā ar akcentu uz starptautisku vidi ir pieprasīta.

3. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē
2017. gada 21. martā tika izdots Ministru kabineta rīkojums Nr. 126 “Par Finanšu sektora attīstības plānu 2017.-2019. gadam”, kura mērķis ir attīstīt stabili, drošu un starptautiski konkurētspējīgu finanšu sektoru ar inovatīvu finanšu pakalpojumu pieejamību, kas nodrošina ilgtspējīgu Latvijas tautsaimniecības izaugsmi un Latvijas kā reģionālā finanšu pakalpojumu centra pozīcijas nostiprināšanu.

Studiju programmas vadība ir analizējusi Latvijas finanšu sektora stiprās un vājās puses, ārējās vides iespējas un draudus, kas ir pamatojums studiju programmas izstrādei.

Studiju programma ir salīdzināta ar divu ārvalstu augstskolu programmām, un izvēle tika veikta pēc šādiem kritērijiem - izvietojums ES un līdzīga satura programma.

- **Hāgas Lietišķo zinātņu universitāte** (Nīderlande) atrodas ES Rietumos. Gan programmas nosaukums, gan saturs ir līdzvērtīgs BAT izstrādātajai programmai. Studiju programma “Starptautiskā finanšu vadība un kontrole”(International Financial Management and Control).
- **Tamperes Lietišķo zinātņu universitāte** (Somija) atrodas ES Ziemeļos. Programmas nosaukums ir atšķirīgs, bet piedāvātais saturs ir līdzvērtīgs. Atšķirība ir studiju ilgumā. Studiju programma “Starptautiskais bizness” (International Business).

4. Studiju programmas attīstības perspektīvas.

Saskaņā ar vizītes laikā norādīto studiju programmas attīstības perspektīvas būs atkarīgas no darba tirgus prasībām. Lai nodrošinātu saikni ar darba tirgus prasībām, tiks piesaistīti vieslektori no starptautiskiem uzņēmumiem, kā arī absolventi un doktoranti. BAT vadība aktīvi darbojas Ārvalstu eksporta padomē. Lai paaugstinātu absolventu konkurētspēju, tiek plānots arī dubultgrāds. Vizītes laikā to apliecināja BAT studiju attīstības un starptautiskās sadarbības prorektors Imants Bergs.

Programmas attīstības tendences tiek plānotas atbilstoši ES valstu un pasaules tendencēm, ietverot tādus studiju kursus kā koučings, līderība. Tiks sekots līdzi arī izmaiņām finanšu tirgū.

Vizītes laikā studiju programmas vadība apliecināja, ka vieslektori tiek piesaistīti gan no doktorantūras, gan no nozares. Vieslektori tiek meklēti caur sadarbības partneriem, kas ir iesaistījušies programmā.

Secinājumi, norādot stiprās un vājās puses

Stiprās puses:

- Studiju, materiāltehniskā vide
- ERASMUS starptautiskās sadarbības iespējas
- Labais piemērs - eksporta izglītība. BAT iesaiste Ārvalstu eksporta padomē
- Programmas integrācija ar koledžas programmu

Vājās puses:

- Programmas mērķi, uzdevumi un rezultāti precizējami atbilstoši programmas nosaukumam, vairāk akcentējot tieši starptautisko finanšu vadības jomu

II. Studiju programmas pārvaldība

1. Studiju programmas pārvaldības efektivitāte

Profesionālās bakalaura studiju programmas „Starptautiskā finanšu vadība” direktore būs Rosita Zvirgzdiņa, kas ir BAT Komercedarbības katedras (KDK) vadītāja; KDK ir Uzņēmējdarbības vadības fakultātes (UVF) struktūrvienība. UVF dekāne ir Zane Driņķe, prodekāne – Ieva Bruksle. Lēmumus fakultātē pieņem UVF Dome, kas darbojas saskaņā ar BAT Senātu. Studiju programmas direktoram tiek nodrošināts arī administratīvais asistents. Vizītes laikā eksperti tika iepazīstināti ar BAT struktūru.

Vairāki programmas obligātās daļas kursi tiks īstenoti sadarbībā ar citām programmām, tomēr, tā kā BAT jau ir šāda pieredze, paredzams, ka šāda savstarpēja koordinācija nebūs apgrūtinājoša.

Vizītes laikā arī tika gūts apliecinājums, ka mācībspēki saņem studiju kursu vērtēšanas rezultātus gan elektroniski, gan arī izdrukātā veidā katedras sēdēs, kurās tiek pārrunātas arī būtiskākās tendences un saistīto studiju kursu docēšana.

Mācībspēki kopumā ir labi informēti par studiju procesam nepieciešamajām prasībām, iespējām grāmatu un citas literatūras iegādei, kā arī augstskolas procedūrām kopumā.

2. Sabiedrības, tajā skaitā darba devēju, nozares darba devēju organizāciju un citu nozares organizāciju, iesaistes studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē raksturojums.

Vizītes laikā sarunās ar darba devējiem tika saņemts apliecinājums par praktisku atbalstu studiju programmas īstenošanā – vieslekcijas par atsevišķiem aktuāliem tematiem, prakses vietu nodrošināšana. Vairāki darba devēji bija piedalījušies arī studiju programmas izstrādē. Kā vizītes laikā norādīja katedras vadītāja, darba devēji ir ļoti pretimnākoši, absolventi – darba devēji ir iekļauti gan Domē, gan iesaistās cita veida sadarbībā. Darba devēji piedāvā organizēt praksi uz vietas uzņēmumā. Nākotnē ir plānota fokusgrupa ar darba devējiem, lai pilnveidotu studiju programmu.

3. Studējošo iesaistes studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē (tajā skaitā augstskolas/ koledžas plānotais darbs ar studējošo aptauju rezultātiem) raksturojums

Studiju programmas raksturojumā norādīts, ka pirms studiju programmas veidošanas uzsākšanas tika aptaujāti BAT esošie studenti, lūdzot paust savu viedokli par jauniešiem interesējošajām zināšanām, kādu specialitāti viņi vēlētos apgūt vadības zinātnēs. Liela daļa jauniešu pauda interesi par finanšu speciālistam specifisko zināšanu apguves iespējām starptautiskā vidē. Šādas aptaujas tiek apkopotas un analizētas katrā studiju gadā.

Vizītes laikā eksperti tika informēti, ka BAT regulāri tiek veikta studējošo anketēšana pēc katras sesijas, vidējais anketu aizpildījums ir 50-60%, pirmajos studiju gados tas ir lielāks. Studējošo viedoklis tiek analizēts katedras sēdēs, un iespēju robežās tiek veiktas izmaiņas. Studējošiem ir iespēja paust viedokli gan par augstskolas darbību kopumā, gan studiju programmu un studiju kursiem. Anketēšanas rezultāti tiek ņemti vērā, un veikti pilnveidojumi.

4. Atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļai.

Studiju programmas raksturojumā norādīts, ka BAT kopējā kvalitātes politika balstās uz pieciem pamatprincipiem, kuros definētas augstskolas prioritātes, lai attīstītu savu konkurētspēju, nodrošinātu darbinieku konkurētspēju, kā arī nodrošinātu kvalitatīvu, darba tirgus prasībām atbilstošu, valstiski atzītu studiju procesu augstskolā. Lai nodrošinātu šos pamatprincipus, BAT savā darbībā ievēro šādas prioritātes:

- Klients (gan iekšējais, gan ārējais), kas ietver klienta apmierinātības regulāru noteikšanu (studenti, kursanti, absolventi, darbinieki, darba devēji).
- Augstvērtīga pakalpojuma piedāvājums.
- Nepārtraukta procesu pilnveide, lai nodrošinātu procesu efektivitāti, lietderību un elastību, kas ļauj iespējami pilnvērtīgi apmierināt klientu vajadzības.
- Profesionālā un personības izaugsme.

Vadoties no BAT definētās vīzijas un misijas, to sasniegšanai kvalitātes politikā tiek vērtēti šādi aspekti:

- Esošo studentu vēlmes un vajadzības.
- Absolventu vēlmes un vajadzības.
- Mācībspēku zināšanas un prasmes profesionālajā jomā.
- Izcilas darbības piemēri Eiropas vadošajās augstskolās.

Programmas īstenojuma kvalitatīvie rādītāji tiek mērīti, izmantojot dažādus instrumentus, no augstskolas iekšējās datu sistēmas tiek atlasīti statistiskie rādītāji kā, piemēram, imatrikulēto, studējošo, absolventu un studentu skaits. Izmantojot dažādu mērķauditoriju aptaujas u.c., tiek iegūta informācija par studentu, darba devēju, absolventu un darbinieku apmierinātības līmeni, pedagoģiskā snieguma līmeni, absolventu profesionālās karjeras parametriem kā, piemēram, darba atlīdzība, karjeras izaugsme utt.

Šo kvalitatīvo datu rezultātu dinamika tiek analizēta gan vadības līmenī, gan arī katras struktūrvienības ietvaros, tādējādi nodrošinot operatīvu un adekvātu lēmumu pieņemšanu saistībā ar nepieciešamajām darbībām, kas jāveic, lai nodrošinātu pakalpojuma vispārējās kvalitātes un klientu apmierinātības līmeņa paaugstināšanu vai saglabāšanu.

Lai nodrošinātu iekšējo kvalitāti, tiek ievēroti šādi principi:

1. augstākās vadības ieinteresētība nepieciešamās kvalitātes līmeņa sasniegšanā;
2. augstskolas darbības fokusēšana uz studentu, absolventu un personālu;
3. personāla apzināta līdzdalība kvalitātes pilnveidošanā un nepārtrauktā uzlabošanā;
4. akadēmiskā personāla iesaistīšanās zinātniskajā darbībā;
5. procesu pieeja – uz faktiem par darbību balstīta procesu vadība;
6. uz faktiem balstītu lēmumu pieņemšana.

Studiju virzienu iekšējās kvalitātes nodrošināšanas pamatā ir:

1. studiju virziena kopējā analīze;
2. studiju programmu analīze un salīdzināšana gan Latvijas, gan starptautiskā līmenī;
3. docētāju vērtēšana;
4. zinātniskās darbības nodrošināšana;
5. studentu, absolventu, darbinieku un sadarbības institūciju viedokļu regulāra apzināšana un analīze;
6. rūpīga finanšu un resursu plānošana visos vadības līmeņos.

Kvalitātes kontrole tiek īstenota, organizējot uzņēmuma iekšējos kvalitātes vadības sistēmas auditus, lai izvērtētu, vai BAT struktūrvienību darbība un veiktie procesi atbilst uzņēmuma misijai, vīzijai un definētajiem mērķiem, kā arī, lai kontrolētu procesu un struktūrvienību veikto darbību atbilstību normatīvajiem dokumentiem un novērtētu veikto darbību efektivitāti.

Secinājumi, norādot stiprās un vājās puses

Stiprās puses:

- Sadarbība ar darba devējiem
- Vieslektoru iesaistīšana
- BAT iesaiste nozaru organizācijās - Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera, Ārvalstu eksporta padome

Vājās puses:

- Salīdzinoši vispārīgi kursu apraksti, kuri vairāk atbilst koledžas līmenim
- Neprecizitātes kartēšanas materiālā – studiju kursu aprakstos norādītie rezultāti nesakrīt ar tiem, kas norādīti kartēšanas materiālā
- Kurša aprakstos ietvertais literatūras saraksts nereti novecojis
- Nav noteikts, ka e-vidē ir jābūt ievietotiem mācību materiāliem, tā rezultātā studējošajiem nav iespējams tiem ērti piekļūt
- Pastāv neskaidrība par to, ar ko šī programma atšķiras no citām līdzīgām programmām Latvijā
- Ļoti mazs C daļas (izvēles) kursu piedāvājums
- Vēlams pārdomāt studiju kursu nodrošināšanu angļu valodā arī latviešu plūsmai, lai uzlabotu angļu valodas zināšanas studentu vidū. Šobrīd angļu valodas apguvei ir paredzēti 2 kredītpunkti, kas ir ļoti maz

III. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

1. Finanšu nodrošinājums

BAT finansējumu studiju programmai veidos tika privāti iegūti līdzekļi. Studiju programmas raksturojumā minētie fakti apliecina, ka augstskolas finansiālais stāvoklis ir stabils. Vizītes laikā tika gūts apliecinājums, ka būs pietiekoši resursi bibliotēkas fonda nodrošināšanai, kā arī regulārai mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanai.

Saskaņā ar augstskolas vadības apstiprinājumu programma sākotnēji tiks dotēta no augstskolas resursiem, kas ir pietiekami pilna studiju procesa nodrošināšanai. Nepieciešamais studentu skaits, lai programma nodrošinātu bezzaudējuma punktu, svārstās no 10 līdz 12 studentiem. Angļu plūsmā studiju maksas būs augstākas nekā latviešu plūsmā.

2. Mācībspēku¹ nodrošinājums

Studiju programmas īstenošanā paredzēts piesaistīt 32 mācībspēkus, no kuriem 18 nav vēlēti akadēmiskā amatā, bet ir vieslektori. Vēlēto akadēmisko personālu veido 5 profesori un asoc. profesori, 3 docenti un 6 lektori. Gan akadēmiskais personāls, gan vieslektori piedalās zinātniskās pētniecības darbā savas specialitātes ietvaros – piedalās ar referātiem starptautiskajās konferencēs un publicē savu pētījumu rezultātus konferenču rakstu krājumos un zinātniskos žurnālos, kur citējamība ir trīskāršojusies, salīdzinot ar iepriekšējo periodu. Docētāju valodas prasmes apliecina Studiju programmas raksturojumam pievienotie docētāju CV.

Vizītes laikā tika gūta informācija, ka BAT tiek iesaistīti arī ārvalstu pasniedzēji no tādām valstīm kā Singapūra, Lielbritānija u.c.

Metodiskais nodrošinājums - vieslektora izvērtēšanai tiek izvērtēta viņa(-s) 15 minūšu vieslekcija. Ar mācībspēku strādā katedras vadītājs, vieslektoros piesaista katedras vadītājs.

3. Iesaistīto struktūrvienību un nepieciešamā palīgpersonāla atbalsts

Studiju programmas raksturojuma 9. - 14.lpp. ir detalizēti raksturoti iesaistīto struktūrvienību un nepieciešamā palīgpersonāla atbalsts. Saskaņā ar BAT studiju programmas raksturojuma iekļauto informāciju programmas īstenošanu nodrošinās šādas struktūrvienības: Rektorāts, Uzņēmējdarbības vadības fakultāte, Studiju daļa, Komercedarbības katedra, Komunikāciju zinātņu katedra, Tiesību zinātņu katedra un Valodu katedra. Tāpat iesaistīts Studiju informācijas centrs, Informācijas sistēmu daļa, Bibliotēka, Attīstības daļa, Mūžizglītības nodaļa, Studējošo pašpārvalde, E-projektu daļa.

Kopumā secināms, ka atbalsts ir pietiekams, turklāt BAT jau ir pieredze līdzīgu studiju programmu īstenošanā.

4. Infrastruktūras un materiāltehniskais nodrošinājums

Saskaņā ar Studiju programmas raksturojumā iekļauto informāciju esošā mācību materiāli tehniskā bāze ļauj pilnībā nodrošināt studiju programmā iekļauto studiju kursu apguvei nepieciešamos apstākļus. Lekcijas notiek plašās konferenču zālēs, auditorijās, datorklasēs, studentiem ir pieejama moderna bibliotēka ar plašu lasītavu. Auditorijās atrodas kvalitatīvas vizuālās iekārtas - baltās tāfeles, dokumentu kameras, ekrāni, multimediju projektori, audio un video aparātūra. Studentiem pieejamas 164 datorizētas darbavietas. Stacionāri uzstādīti 30 multimediju projektori, pieejami arī 2 pārnēsājami multimediju projektori. Par kārtību

¹ Šajā dokumentā lietotais termins "mācībspēki" ir attiecināms uz attiecīgās augstskolas/ koledžas akadēmisko personālu un viesprofesoriem, asociētajiem viesprofesoriem, viesdocentiem, vieslektoriem un viesasistentiem.

auditorijās un koplietošanas telpās rūpējas augstskolas apkalpošanas dienests, kura darbinieki regulāri veic telpu uzkopšanu un vēdināšanu.

5. Informatīvais nodrošinājums

Studiju programmas raksturojumā norādīts, ka BAT piedāvā izmantot jaunu, automatizētu, modernas brīvpieejas bibliotēku ar literatūras izsniegšanas un saņemšanas elektronisku reģistrāciju, grāmatu un periodisko izdevumu elektronisko katalogu.

Bibliotēkas pamatuzdevums ir studiju, pēcdiploma apmācības un zinātniskā darba nodrošināšana ar jaunāko mācību un zinātnisko literatūru atbilstoši studiju programmām un pētījumu virzieniem, dodot iespēju izmantot ne tikai plašo grāmatu un preses fondu, bet arī bibliotēkā pieejamās on-line un lokālās datu bāzes, interneta informācijas avotus. Bibliotēkā ir pieejamas 182 darba vietas, no tām 59 datorizētas. Ja lietotājam ir dators ar interneta pieeju, BAT bibliotēkas elektronisko katalogu var izmantot no jebkuras vietas pasaulē. Bibliotēkas fondus vai datu bāzes un interneta resursus ir iespējas lietot arī citu augstskolu studentiem.

BAT katru gadu proporcionāli studentu skaita pieaugumam iegulda līdzekļus bibliotēkas tehnoloģiju attīstībā, datu bāzu iegādē un fonda komplektēšanā ar jaunāko literatūru. Nepieciešamās literatūras saraksts katru gadu tiek aktualizēts no fakultātēm. Bibliotēkā pieejamo ar uzņēmējdarbību saistīto grāmatu saraksts ir atbilstošs sekmīga studiju procesa nodrošināšanai gan latviešu studentu plūsmai, gan arī ārvalstu studentiem. Bibliotēka abonē vairāk periodiskos izdevumus drukātā veidā un elektroniskā formātā. Fonds pārsvarā latviešu, krievu, angļu un vācu valodās. Bibliotēkas elektroniskais katalogs <https://w3i.turiba.lv/Alise/lv/home.aspx>. Bibliotēka komplektē arī audiovizuālos informatīvos materiālus, CD-ROM un interneta datu bāzu izmantošanu. Bibliotēkas lietotājiem pieejamās datu bāzes var apskatīt šeit: <http://www.turiba.lv/lv/studijas/biblioteka/tiessaistes-datu-bazes/249/>

Bibliotēkas darba laiks nodrošina pieejamību informatīvajiem resursiem un studējošo vajadzībām.

6. Metodiskais nodrošinājums

BAT ir izveidota informācijas sistēma (<https://batis.turiba.lv>), kas pieejama gan studentiem, gan pasniedzējiem, lai informētu par studiju grafiku, nodrošinātu piekļuvi studiju programmu aprakstiem, studiju materiāliem, datu bāzēm un informētu studentus par pārbaudījumiem un iegūtajiem vērtējumiem. Sistēmu novērtē gan studenti, gan mācībspēki. E-studijas tiek nodrošinātas, izmantojot Moodle vidi. Tajā pašā laikā mācībspēkiem nav obligātas nepieciešamības Moodle vidē ievietot materiālus klātienē studentiem.

Secinājumi, norādot stiprās un vājās puses

Stiprās puses:

- *Stabils BAT finansiālais stāvoklis*
- *Administratīvā personāla pieredze citu studiju programmu īstenošanā*
- *Studentiem draudzīga un pieejama bibliotēka*
- *Pietiekami bibliotēkas resursi*
- *Biznesa inkubators (pakalpojumi tiek sniegti par noteiktu samaksu)*

Vājās puses:

- *Nepieciešams pārdomāt iespēju Moodle vidē ievietot materiālus arī klātienēs studentiem*
- *Salīdzinoši mazs akadēmiskā personāla skaits programmas īstenošanā. Daudzu mācītspēku ar Dr. zinātniskajiem grādiem pamata darbavieta ir kāda cita Latvijas augstskola. Lai arī interviju laikā tika pausts apliecinājums, ka virzienā iesaistītā akadēmiskā personāla skaits un proporcija ir atbilstoša normatīvo aktu prasībām, BAT būtu jādomā par sava akadēmiskā personāla skaita palielināšanu*

IV. Studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms

1. Studiju programmas saturs

Studiju programmas saturs veidots, pamatojoties uz darba devēju diskusiju un atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas regulē profesionālās augstākās izglītības standartu. Kopējais iegūstamo kredītpunktu skaits 168, kas sadalīti atbilstoši A, B un C daļās. Izvēles kursiem ir paredzētas alternatīvās izvēles. Studiju kursu saturs ir atbilstošs profesijas standarta prasībām.

Perspektīvā studiju programmu plānots papildināt ar studiju kursiem starptautisko finanšu pārskatu un nodokļu jomā. Studenti tiek iepazīstināti ar biznesa inteliģences rīku.

Lekcijas tiek veidotas pēc principa, ka 65-70% ir izklāsts, pārējais laiks ir jautājumiem.

2. Studējošo prakses nodrošinājums

Studiju procesā studenti reizi gadā iziet praksi uzņēmumā. Prakse ir neatņemama studiju programmas sastāvdaļa, kura nodrošina iespējas sasaistīt teorētiskos studiju kursus ar praktisko kompetenču veidošanu. Prakse dod izdevību studentiem padziļināti apgūt praktiskās iemaņas finanšu vadības un kvalitātes vadības organizēšanā uzņēmumā, izprast un novērtēt uzņēmuma darbības plānošanu un resursu izmantošanas specifiku, izmantot praksē dažādas mūsdienīgas finanšu pārvaldības metodes, uzņēmējdarbības finansiālā līdzsvara principus, kvalitātes vadības principus, veidot praktiskās iemaņas.

Sagaidāmie rezultāti:

- 1. Nostiprināt teorētiskās zināšanas par finanšu un kvalitātes vadības organizēšanu, plānošanu uzņēmumā*
- 2. Demonstrēt zināšanas un prasmes problēmsituāciju risināšanā, finanšu un kvalitātes procesu plānošanā un organizēšanā*
- 3. Novērtēt uzņēmuma finanšu un kvalitātes vadības procesus, tos ietekmējošos faktorus*
- 4. Spēja izstrādāt pamatotus secinājumus un priekšlikumus prakses uzņēmuma darbības pilnveidošanai*

Par iespējamajiem prakses vietu nodrošinātajiem tika izvēlēts uzņēmums, kuru ikdienas procesos liela daļa darbību ir saistīta ar finanšu darījumiem starptautiskā vidē – SLA „Visma Enterprise”.

3. Studiju programmas īstenošanas mehānisms

Studiju programmas apguve notiks lekcijās, semināros, diskusijās, izpētes projektos un konsultācijās ar programmas īstenošanā iesaistītajiem docētājiem un zinātniskajiem vadītājiem, kā arī patstāvīgajās studijās.

Studiju īstenošanas formu izvēli nosaka mūsdienīgas pasniegšanas pieejas (kognitīvā pieeja, pētnieciskā pieeja, radošā pieeja, problēmrisinājuma pieeja, autonomas studijas) un metodes (vispārīgās studiju metodes, zinātniskās informācijas analīze un apkopošana, informācijas vākšana, sistematizācija, prezentācija). Studiju procesā izmantotās programmas īstenošanas

formas veicinās teorētisko zināšanu apguvi, attīstīs radošo domāšanu, prasmi diskutēt un argumentēt savu viedokli, prasmes un iemaņas izmantot aktīvās mācību metodes, analizēt un apkopot informāciju.

4. Zinātniskā darbība, pētniecība un/vai mākslinieciskā jaunrade

Katru gadu BAT tiek organizēta studentu zinātnisko darbu konference, kurā studenti var prezentēt savus pētījumus, kas veidoti, pamatojoties uz studiju darbu izpēti. Docētāji regulāri piedalās ar referātiem starptautiskajās konferencēs Latvijā un ārvalstīs. Pētniecības darba rezultāti tiek publicēti starptautiski recenzējamās konferenču krājumos un žurnālos.

Secinājumi, norādot stiprās un vājās puses

Stiprās puses

- Notiek praktiska zināšanu apguve, strādājot ar datu bāzēm
- Mācībspēkiem tiek apmaksāta dalība konferencēs un citi ar to saistītie izdevumi
- Ārvalstu studējošajiem tiek nodrošinātas prakses vietas
- Ir iespēja nodrošināt prakses ārvalstīs ERASMUS + programmas ietvaros

Vājās puses

- Studējošajiem mācību materiāli tiek izsniegti lekcijās izdruku veidā. Tie nav pieejami Moodle sistēmā.
- Ierobežota C daļas kursu izvēle - studējošajiem bez franču valodas priekšzināšanām nav izvēles iespēju.
- Studiju kursu aprakstos nepietiekami raksturota patstāvīgā darba organizācija, kā arī pārbaudes formas patstāvīgā darba novērtēšanai.

V. Absolventu nodarbinātības perspektīvas

1. Absolventu nodarbinātības perspektīvu atbilstība vidējā un ilgtermiņa darba tirgus un nozares pieprasījumam

Absolvējot studiju programmu, tiek piešķirts profesionālais bakalaura grāds uzņēmējdarbības vadībā ar kvalifikāciju Uzņēmuma vadītājs. Potenciālās darba vietas ir uzņēmumi, kas darbojas finanšu sektorā gan vietējā, gan starptautiskā līmenī. Absolventi var kļūt par struktūrvienību vai uzņēmumu/iestāžu vadītājiem.

Pēc NVA apkopotajiem datiem par brīvajām darba vietām vadītājiem un vecākajiem speciālistiem 2017.gadā, var secināt, ka brīvo darba vietu skaits ir mainīgs un vērojams speciālistu trūkums, sevišķi lielpilsētās.

Tikšanās laikā ar darba devēju pārstāvjiem tiek minēts, ka Latvijā arvien palielinās finanšu pakalpojumu sniegšanas uzņēmumu skaits, kuri pamatā apkalpo ārzemju klientus. Šīs programmas absolventi būtu piemēroti šādam darbam ar finansēm starptautiskā uzņēmumā. Tāpat, neatkarīgi no darbības jomas, zināšanas un prasmes finanšu jomā ir būtiskas gan vadot, gan veidojot uzņēmumus.

2. Absolventu iegūto prasmju un kompetenču atbilstība vidējā un ilgtermiņa darba tirgus un nozares attīstības tendencēm

Programmas ietvaros plānots gan sagatavot absolventus, kuriem ir pašiem savs uzņēmums, gan arī finanšu direktorus starptautiskos uzņēmumos. Programmas pārstāvji tikšanās laikā norādīja, ka programma vajadzīga ar akcentu uz starptautisko finanšu vadību.

Liela vērība tiek piešķirta praksei. Ekspertu vizītes laikā darba devēju pārstāvji vairākkārt uzsver, ka viņi BAT absolventu vidū visaugstāk vērtē praktiskās iemaņas un spēju piedāvāt praktiskus risinājumus.

Kā tikšanās laikā norādīja darba devēju pārstāvji, finansisti ir vajadzīgi jebkurā uzņēmumā un BAT priekšrocība ir tā, ka augstskola ir "tuvāk reālajai dzīvei, ne tam, kas ir rakstīts grāmatā". Jau studiju laikā tiek nodrošināta praktiska sasaiste ar darba devējiem.

Saskaņā ar darba devēju un nozares pārstāvju norādījumiem programma veidota tā, lai speciālists spētu orientēties likumdošanā, saprastu, kādi finanšu instrumenti pieejami arī citā valstī, lai spētu sadarboties ar bankām. Finanšu direktoram nepieciešams izvērtēt riskus – ja klientam ir vajadzīgs faktoringa vai cits finansējums, viņam ir jāspēj šīs lietas novērtēt. Darba devēju pārstāvji arī norādīja, ka finanšu speciālistam ir jārunā angli. Nepieciešams pārzināt arī starptautiskās operācijas, datu bāzu vadību, budžeta plānošanu, komunikāciju, kritisko domāšanu. Visas šīs prasmes ir ietvertas studiju programmā.

Secinājumi, norādot stiprās un vājās puses

Stiprās puses:

- Darba devēji norāda, ka šādi speciālisti ir nepieciešami, vietējiem uzņēmumiem ienākot ārzemju tirgū
- Pieejams biznesa inkubators, kurā var saņemt arī mentora palīdzību

Vājās puses:

- Nav pārliecības, ka šajā studiju programmā būs iespēja apgūt unikālas zināšanas, ko pielietot darbā
- Salīdzinoši mazs KP skaits valodu apgūšanai
- Salīdzinoši mazs brīvās izvēles studiju kursu skaits

VI. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Nr.p.k.	Kritērijs	Atbilst	Neatbilst	Atbilst daļēji	Pamatojums
1.	Ja akadēmiskajā studiju programmā paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošo, ir saņemts attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai				Neattiecas

2.	Dokumenti, kas apliecina, ka studiju programmas pārtraukšanas gadījumā, augstskola vai koledža nodrošinās attiecīgās studiju programmas studējošajiem iespēju turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā vai koledžā (finansiālais pamatojums vai līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu)	X			Līgums ar Latvijas Universitāti (LU Biznesa ekonomikas un vadības fakultāte, profesionālā bakalaura studiju programma "Finanšu menedžments").
3.	Mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos izglītības jomā, tajā skaitā akadēmiskās studiju programmas īstenošanā piedalās vismaz pieci profesori un asociētie profesori kopā, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos attiecīgajā augstskolā, izņemot Augstskolu likuma 55. panta otrajā daļā paredzētos gadījumus	X			Docētāju CV. Docētāju kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām normatīvajos aktos izglītības jomā.
4.	Katram akadēmiskā personāla pārstāvim pēdējo sešu gadu laikā ir publikācijas recenzējamos izdevumos, tai skaitā starptautiskos (ja nostrādāts īsāks laikposms, publikāciju skaits ir proporcionāls nostrādātajam laikam) vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumi (piemēram, izstādes, filmas, teātra izrādes un koncertdarbība), vai piecu gadu praktiskā darba stāžs (izņemot stāžu studiju programmas īstenošanā) saskaņā ar Augstskolu likumu	X			Studiju programmas raksturojuma 9. pielikums. Apstiprinājums gūstams no programmas raksturojuma pielikumā ietvertās informācijas, kā arī akadēmiskā personāla CV.
5.	Mācībspēku valodas prasmju līmenis atbilst vismaz B2 līmenim atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv), ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot svešvalodā	X			Docētāju CV un saraksts "Profesionālās bakalaura studiju programmas "Starptautiskā finanšu vadība" īstenošanā iesaistītais akadēmiskais personāls" (3. pielikums).
6.	Studiju programma atbilst valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesionālās augstākās izglītības standartam	X			Studiju programma atbilst profesionālās augstākās izglītības standartam <i>Uzņēmuma</i>

					<i>vadītāja/vadītāja vietnieka</i> profesijas standarts.
7.	Ja pēc studiju programmas apgūšanas tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija, programma atbilst profesiju standartam un profesionālajai kvalifikācijai atbilstošais profesijas standarts ir spēkā esošs	X			No likumprojekta „Grozījumi Profesionālās izglītības likumā” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojuma (anotācijas) (2017.gada 22.jūnija grozījumi Profesionālās izglītības likumā, stājās spēkā 2017.gada 6.jūlijā) izriet, ka MK noteikumu Nr.461 2.pielikumā iekļautie 305 profesiju standarti tiks publicēti Valsts izglītības satura centra (turpmāk – VISC) tīmekļvietnē. Norādītie profesiju standarti būs piemērojami līdz brīdim, kad Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadome būs apstiprinājusi no jauna izstrādātos un aktualizētos profesiju standartus un profesionālās kvalifikācijas prasības, un to nosaukumi būs iekļauti Ministru kabineta noteikumos par obligāti piemērojamo profesiju standartu un profesionālās kvalifikācijas prasību sarakstu. VISC mājas lapā publicētie piektās profesionālās kvalifikācijas līmeņa profesijas standarti ietver arī „1.49. Uzņēmuma vadītāja/vadītāja vietnieka profesijas

					standarts". Ministru kabineta 2014.gada 26.augusta noteikumi Nr.512 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” 13.punkts noteic, ka bakalaura studiju kursu izvēli, studiju kursu apjomu un saturu, kā arī prakses saturu atbilstoši iegūstamajam profesionālajam grādam un profesionālajai kvalifikācijai nosaka saskaņā ar profesijas standartu (ja tas ir apstiprināts Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomē). Līdz ar to jāizvērtē studiju programmas saturs atbilstoši profesijas standartam.
9.	Studiju kursu aprakstos iekļauta visa nepieciešamā informācija, un studiju kursu apraksti un studiju materiāli ir sagatavoti visās valodās, kurās studiju programma tiek īstenota			X	<i>Iztrūkst jaunākās literatūras, nepilnīgs studiju kursu un iegūstamo rezultātu kartējums, nepilnīgs studiju kursu satura raksturojums</i>
10.	Studiju līguma paraugs atbilst studiju līgumā obligāti ietveramajiem nosacījumiem	X			<i>Ietverti visi 2007. gada 23. janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr.70 „Studiju līgumā obligāti ietveramie noteikumi” atrunātie nosacījumi</i>
11.	Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikuma paraugs atbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus	X			<i>Atbilst 2013. gada 16. aprīļa Ministru kabineta noteikumiem Nr.202 „Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus”</i>

VII. Novērtējums

Ekspertu grupa, izvērtējot BAT iesniegto studiju programmas raksturojumu, pielikumus, papildinājumus, kā arī vizītes laikā augstskolā iegūto informāciju, nonāca pie šādiem secinājumiem:

I. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība studiju virzienam un augstskolas vai koledžas stratēģijai

Licencēšanai iesniegtā studiju programma atbilst BAT stratēģijai. Bakalaura programma ir kā turpinājums koledžas programmai, kā arī tiek īstenota, nodrošinot kopīgus studiju kursus ar studiju programmu "Uzņēmējdarbības vadība" un citām. Augstskola ir sniegusi pietiekamu pamatojumu studiju programmas izveides nepieciešamībai.

II. Studiju programmas pārvaldība

Studiju programmas raksturojumā ietvertā informācija, augstskolas vizītes laikā nodrošinātās tikšanās, kā arī BAT līdzšinējā pieredze studiju programmu īstenošanā rada pārliecību, ka studiju programmas pārvaldība tiks nodrošināta atbilstoši nepieciešamajiem standartiem

III. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

Augstskolas pašreizējā finanšu situācija ir stabila, līdz ar to sākotnējā posmā būs iespējams dotēt programmas īstenošanu.

IV. Studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms

Studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms ir atbilstošs nepieciešamajam normatīvajam regulējumam. Būtu nepieciešams paplašināt brīvās izvēles studiju kursu skaitu, kā arī pārdomāt valodu apmācību. Tāpat vizītes laikā tika gūts apliecinājums, ka studējošiem ļoti bieži studijuursos tiek nodrošinātas izdrukas papīra formātā. Tajā pašā laikā mācībspēkiem nav obligātas prasības ievietot informāciju Moodle vidē.

V. Absolventu nodarbinātības perspektīvas

Studiju programmas raksturojumā ietvertā informācija, tikšanās laikā paustie augstskolu pārstāvju un darba devēju viedokļi ļauj secināt, ka studējošiem tiks piedāvātas prakses vietas, kā arī darbavietas. Vairāku darba devēju pārstāvji apliecināja, ka, izvērtējot kandidātus uz amatiem savos uzņēmumos, augstskolas nosaukums un studiju programma nereti nespēlē izšķirošo lomu – daudz būtiskākas ir kandidāta zināšanas, prasmes un kompetences. Tajā pašā laikā darba devēju pārstāvji pārliecīgi pārliecību, ka labākie programmas absolventi būs konkurētspējīgi darba tirgū.

VI. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Izvērtējot vispārīgos kritērijus, kas jāraksturo, lai konstatētu studiju programmas atbilstību normatīvo aktu prasībām, eksperti secina, ka izvērtējami 10 no 11 kritērijiem, jo viens no tiem attiecināms uz akadēmiskām studiju programmām. No 10 kritērijiem 9 ir atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Tajā pašā laikā būtiski jāpilnveido kritērijs Nr. 9 "Studiju kursu aprakstos iekļauta visa nepieciešamā informācija, un studiju kursu apraksti un studiju materiāli ir sagatavoti visās valodās, kurās studiju programma tiek īstenota". Eksperti vizītes laikā norādīja uz nepieciešamību būtiski pilnveidot studiju kursu aprakstus, norādot tajos jaunāku literatūru, informāciju no datu bāzēm, kā arī saturiski izvērstot studiju kursu saturu raksturojumu. Pieejamajos aprakstos nebija raksturota studējošo individuālā darba organizācija.

VIII. Rekomendācijas

Ievērojot atzinuma iepriekšējās nodaļās minētos ekspertu novērtējumus un secinājumus, eksperti rekomendē licencēt BAT profesionālo bakalaura studiju programmu "Starptautiskā finanšu vadība".

Rekomendācijas pamatā ir ziņas, kas ietvertas BAT studiju programmas raksturojumā par studiju programmu, kā arī ekspertu vizītes laikā BAT gūtā informācija.

Eksperti ir izstrādājuši rekomendācijas licencēšanai pieteiktās programmas uzlabošanai nākotnē.

Eksperti izstrādājuši īstermiņa rekomendācijas, kuras nepieciešams izpildīt līdz studējošo uzņemšanai, kā arī ilgtermiņa rekomendācijas, kuras nepieciešams nodrošināt līdz nākamajai akreditācijai.

Īstermiņa rekomendācijas:

1. Precizēt studiju programmas mērķi, uzdevumus un sagaidāmos rezultātus, vairāk akcentējot finanšu jomu.
2. Precizēt kartēšanas materiālā ietverto informāciju, novēršot tehniskas nesakritības starp studiju kursu aprakstos un kartēšanas materiālā norādītajiem rezultātiem.
3. Pilnveidot studiju kursu aprakstus, detalizētāk norādot studiju kursus ietvertās tēmas, atjaunojot arī obligātās literatūras sarakstu, kā arī raksturojot studējošo individuālā darba organizāciju.
4. Paplašināt brīvās izvēles studiju kursu skaitu.

Ilgtermiņa rekomendācijas:

1. Paplašināt programmā iesaistītā akadēmiskā personāla skaitu, kuriem ir iegūts Dr. zinātniskais grāds.
2. Sadarbībā ar darba devēju un nozares pārstāvjiem nodrošināt studiju programmas atbilstību mainīgajām darba tirgus prasībām, piemēram, organizējot tikšanās, fokusgrupas utml. nozares tirgus prasību noskaidrošanai un iekļaušanai studiju programmas saturā.
3. Nodrošināt visu studiju materiālu pieejamību Moodle vidē.

